

IZRAČUNAVANJE IN PLAČEVANJE PREDHODNE AKONTACIJE DOHODNINE OD DRUGIH DOHODKOV IZ OSNOVNE KMETIJSKE IN OSNOVNE GOZDARSKE DEJAVNOSTI PO 1. 1. 2013

Pojasnilo DURS, št. 4213-35/2013-1 01-610-03, 7. 1. 2013

V Uradnem listu RS, št. 94/12 sta bila 10. 12. 2012 objavljena Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (v nadaljevanju: ZDoh-2L) in Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku (v nadaljevanju: ZDavP-2F), ki sta prinesla spremembe pri izplačilu drugih dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

V nadaljevanju navajamo splošno pojasnilo o pravilnem načinu izračunavanja in plačevanja predhodne akontacije dohodnine od drugih dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, izplačanih po 1. 1. 2013.

Zakon o dohodnini - ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11-UPB7, 24/12, 30/12, 40/12-ZUJF, 75/12 in 94/12) s spremembo 129.člena (na podlagi ZDoh-2L) uvaja predhodno akontacijo dohodnine od drugih dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, določenih v 70. členu ZDoh-2. Na podlagi navedene spremembe se z novelo ZDavP-2F spreminja tudi četrti odstavek 313. člena Zakona o davčnem postopku - ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 13/11-UPB4, 32/12 in 94/12), ki izplačevalce drugih dohodkov iz 70. člena ZDoh-2 kot plačnike davka zavezuje k izračunu predhodne akontacije dohodnine od teh dohodkov v obračunu davčnega odtegljaja.

Drugi dohodki iz 70. člena ZDoh-2 so plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike in druga plačila iz naslova državnih pomoči, prejetih v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (v nadaljevanju: kmetijske subvencije).

ZDoh-2 v 26. členu določa dohodke, povezane s kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo, od katerih se dohodnine ne izračuna in plača. Izplačevalci tako niso dolžni izračunati in plačati predhodne akontacije dohodnine od naslednjih izplačil:

1. plačil, ki so izplačani v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti iz 69. člena tega zakona, za ukrepe kmetijske politike, kot jih določa Uredba Sveta št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L št. 277 z dne 21. 10. 2005, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1698/2005/ES), in sicer za:

- plačila zaradi naravno omejenih možnosti na gorskih območjih in plačila za druga območja z omejenimi možnostmi, kot jih določa 37. člen Uredbe 1698/2005/ES,
- plačila v okviru območij Natura 2000 in plačila, vezana na Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L št. 327 z dne 22. 12. 2000, str. 1), kot jih določata 38. in 46. člen Uredbe 1698/2005/ES,
- kmetijsko okoljska plačila, kot jih določa 39. člen Uredbe 1698/2005/ES,
- plačila za dobro počutje živali, kot jih določa 40. člen Uredbe 1698/2005/ES,
- plačila za neproizvodne naložbe, kot jih določa 41. člen Uredbe 1698/2005/ES in
- gozdarsko-okoljska plačila, kot jih določa 47. člen Uredbe 1698/2005/ES;

2. plačil iz naslova ukrepov kmetijske politike, izplačanih za namene dolgoročnih vlaganj v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, kot je določena v 69. členu ZDoh-2 in v kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo, za katero se davčna osnova ugotavlja v skladu s tretjim, četrtim, šestim in sedmim odstavkom 48. člena ZDoh-2;

3. izplačil na podlagi zavarovanja za škodo na premoženju v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot je določena v 69. členu ZDoh-2;

4. denarne pomoči, ki jo posameznik prejme zaradi naravne in druge nesreče v skladu s posebnimi predpisi, v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot je določena v 69. členu ZDoh-2;

5. plačil za vodenje knjigovodstva na kmetijah po uradni metodologiji Evropske unije za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev (Farm Accountancy Data Network - FADN), ki so namenjena vodenju knjigovodstva v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot je določena v 69. členu ZDoh-2.

Poleg navedenih pa plačnik davka tudi v primerih, ko se dohodek iz 70. člena ZDoh-2 izplača na podlagi vloženih pravnih sredstev ali sproženega upravnega postopka, ob pogoju, da je bil upravni postopek začet pred 1. 1. 2010, predhodne akontacije za ta dohodek ne izračuna in ne plača. To pomeni, da izplačevalci drugih dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na podlagi 26. člena novele ZDavP-2D ne izračunajo in ne odtegnejo predhodne akontacije dohodnine za dohodke, ki so izplačani na podlagi vlog, vloženih pred 1. 1. 2010, če so ti dohodki izplačani po 1. 1. 2011. Pri tem opozarjamo, da se s tem davčna obveznost plačila dohodnine za te dohodke za davčne zavezance ne spreminja, le izplačevalci teh dohodkov niso zavezani k izračunu in plačilu predhodne akontacije dohodnine.

Od ostalih drugih dohodkov iz 70. člena ZDoh-2 se plačuje dohodnina glede na status prejemnika tega dohodka, in sicer:

A) Prejemnik kmetijske subvencije ugotavlja davčno osnovo od kmetijskih subvencij na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov

V primeru, da so kmetijske subvencije izplačane osebi, ki ugotavlja davčno osnovo od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti oziroma od dopolnilne ali druge dejavnosti na kmetiji na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, je prejemnik subvencije dolžan navedene dohodke prikazati v davčnem obračunu in izplačevalec ob izplačilu ne izračuna in ne plača predhodne akontacije dohodnine od teh dohodkov.

B) Prejemnik kmetijske subvencije je obdavčen pavšalno (na podlagi katastrskega dohodka)

Izplačevalec kmetijskih subvencij je dolžan od 1. 1. 2013 dalje izračunati in plačati predhodno akontacijo dohodnine (prej akontacijo dohodnine) od teh dohodkov, če prejemnik teh dohodkov ugotavlja davčno osnovo od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na podlagi III. 4. poglavja ZDoh-2 (na podlagi katastrskega dohodka).

Davčna osnova od teh dohodkov je, skladno s tretjim odstavkom 71. člena ZDoh-2, vsak posamezni dohodek. Ne glede na to pravilo, pa novela ZDoh-2K določa, da se v davčno osnovo od drugih dohodkov iz 70. člena ZDoh-2 tudi za leto 2013 všteva le 50 % teh dohodkov.

Na podlagi spremenjenega drugega odstavka 129. člena ZDoh-2 se predhodna akontacija dohodnine od drugih dohodkov iz 70. člena ZDoh-2, prejetih za račun fizičnih oseb, članov kmečkega gospodinjstva, izračuna in plača po enakih stopnjah, tako za rezidenta kot za nerezidenta. Predhodna akontacija dohodnine od kmetijskih subvencij, izplačana rezidentu ali nerezidentu, se izračuna in plača na enak način, kot se je do sedaj izračunala in plačala akontacija dohodnine od teh dohodkov za rezidenta, in sicer po stopnji:

- 10 % od davčne osnove, če je posamezno izplačilo večje od 200 eurov,
- 0 % od davčne osnove, če je posamezno izplačilo enako ali manjše od 200 eurov.

C) Kmetijska subvencija je izplačana za račun članov agrarne skupnosti, skupnega pašnika ali planine

S 1. 1. 2013 se za izplačevalce kmetijskih subvencij poenostavlja postopek odmere predhodne akontacije dohodnine, kadar kmetijske subvencije izplačujejo za račun članov agrarnih skupnosti, pašnih skupnosti ali planin. V teh primerih izplačevalec kmetijske subvencije izračuna in plača predhodno akontacijo dohodnine od dela posamezne kmetijske subvencije, ki pripada fizičnim osebam, članom skupnosti, ki so zavezanci za dohodnino od dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in davčno osnovo ugotavljajo pavšalno (na podlagi katastrskega dohodka). Če so člani agrarne skupnosti, pašne skupnosti ali planine tudi pravne osebe ali fizične osebe, ki dohodek svoje kmetijske in gozdarske dejavnosti ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov oziroma normiranih odhodkov, je izplačevalec kmetijskih subvencij dolžan del kmetijske subvencije, ki pripada tem članom, oddeliti od skupne kmetijske subvencije in le od razlike (v nadaljevanju: izplačilo) izračunati in plačati predhodno akontacijo dohodnine po stopnji:

- 10 % od davčne osnove, če je posamezno izplačilo večje od 200 eurov,
- 0 % od davčne osnove, če je posamezno izplačilo enako ali manjše od 200 eurov.

Obračun predhodne akontacije dohodnine (davčnega odtegljaja)

Izplačevalci drugih dohodkov osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti so davčnemu organu ob izplačilu zavezancem iz točk B in C dolžni predložiti obračun davčnih odtegljajev (obrazec REK-2) na način, kot je to določeno v Pravilniku o vsebini in obliki obračuna davčnih odtegljajev ter o načinu predložitve davčnemu organu (Uradni list RS, št. 37/08, 64/08, 62/09, 22/10, 109/10 in 107/12).

Izplačevalec kmetijske subvencije opravi obračun davčnega odtegljaja v obrazcu REK-2 skladno z navodili, ki so določena z navedenim Pravilnikom. Izplačevalec kmetijske subvencije obrazec REK-2 predloži preko sistema eDavki najkasneje na dan izplačila dohodka, pri čemer izbere ustrezno šifro vrste dohodka s predpisanega seznama vrst dohodkov. Za izplačila kmetijskih subvencij, ki se štejejo za druge dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti po ZDoh-2, se od 1. 1. 2013 dalje uporabljata naslednji šifri vrste dohodka:

- šifra dohodka 1950 za izplačila kmetijskih subvencij, ki pripadajo kmečkemu gospodinjstvu (točka B tega pojasnila) in
- šifra dohodka 1952 za izplačila kmetijskih subvencij, ki so izplačana za račun agrarne skupnosti, pašne skupnosti ali planine (točka C tega pojasnila).

Navedeno pomeni, da izplačevalec predloži ločen obrazec REK-2 za izplačila kmetijskih subvencij, ki so namenjena za kmečka gospodinjstva in ločen REK-2 za izplačila kmetijskih subvencij, ki so namenjena agrarnim skupnostim, pašnim skupnostim oziroma planinam.

Izplačevalci predložijo obrazec REK-2 ob vsakem izplačilu kmetijske subvencije (razen za izplačila, ki so oproščena dohodnine ter izplačila, od katerih se davčni odtegljaj ne izvede v skladu s 26. členom novele ZDavP-2D), ne glede na višino dohodka, če kmetijsko subvencijo izplačujejo zavezancem pod točko B in C tega pojasnila.

REK 2, šifra dohodka 1950 – Drugi dohodki iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti za kmečko gospodinjstvo

V primeru izplačil kmetijskih subvencij, ki so namenjene kmečkemu gospodinjstvu, izplačevalec preko sistema eDavki predloži REK-2 s šifro dohodka 1950, v katerem v

polje 014 vpiše število nerezidentov. V polje 101 pa vpiše vsoto dohodkov, izplačanih rezidentom in nerezidentom.

V polje 103 se vpiše del dohodka iz polja 101, ki se izplača nerezidentom.

V polje 104 pa se vpiše del zneska iz polja 101, ki se nanaša na izplačane dohodke rezidentov in nerezidentov, od katerih se v skladu z 2. točko drugega odstavka 129. člena ZDoh-2 predhodna akontacija dohodnine izračuna po stopnji 0 %, če je posamezno izplačilo enako ali manjše od 200 eurov.

Glede na to, da se podaljšuje prehodno obdobje za ugodnejšo obravnavo kmetijskih subvencij še za leto 2013, se v polje 107 vpiše davčna osnova v višini 50 % izplačanega dohodka. V polje 107 se ne vključuje dohodek iz polja 104.

V polje 201 se vpiše znesek predhodne akontacije dohodnine (davčnega odtegljaja), ki se izračuna, odtegne in plača po stopnji 10 % od davčne osnove, če je posamezno izplačilo večje od 200 eurov. Predhodno akontacijo dohodnine, izračunano v polju A201, se plača na Prehodni davčni podračun – proračun države, Gregorčičeva 20, 1000 Ljubljana, št. 0110 0888 1000 030, sklic 19 DŠ-40002.

Pri izpolnjevanju individualnega REK obrazca pri izplačilu kmetijskih subvencij za kmečka gospodinjstva se v polje A001 vpiše davčna številka fizične osebe, ki je dejanski prejemnik kmetijske subvencije (rezidenta ali nerezidenta). Če nerezident nima slovenske davčne številke (pod pogoji iz petega odstavka 35. člena ZDavP-2), se zanj v polje A002 vpiše identifikacijska številka.

Pojasnjujemo, da je v sistemu eDavki vgrajena kritična kontrola rezidentskega statusa zavezanca, ki ne dopušča vložitve podatkov na REK obrazcu, ki vsebuje napačne podatke o rezidentskem statusu prejemnikov dohodka v polju A004.

Pri izpolnjevanju podatkov v individualnem delu REK-2 obrazca v polje A051 – vrsta dohodka se vpiše šifra 3200 - kmetijska subvencija namenjena kmečkemu gospodinjstvu, katerega član je tudi prejemnik.

V polje A052 – znesek dohodka izplačevalec kmetijskih subvencij vpiše celoten znesek izplačanega dohodka, tudi za izplačila v letu 2013, ko se akontacija dohodnine izračuna in plača od davčne osnove v višini 50 % izplačanega dohodka.

REK 2, šifra dohodka 1952 - Drugi dohodki iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti za pašne in agrarne skupnosti

V primeru izplačil kmetijskih subvencij, ki so namenjene agrarnim skupnostim, pašnim skupnostim in planinam, izplačevalec v sistemu eDavki predloži REK-2 s šifro dohodka 1952.

V polje 101 se vpiše vsota dohodkov, ki pripada članom skupnosti, ki so zavezanci za dohodnino po III. 4. poglavju ZDoh-2 (ugotavljajo davčno osnovo od kmetijskih subvencij na podlagi katastrskega dohodka). Za pravilen izračun dohodka se upošteva dohodek, ki pripada posameznemu članu glede na njegov pripadajoči solastniški ali sorazmerni delež ali delež, ki ga ima v uporabi. Dohodki, ki pripadajo članom skupnosti ali planin, ki so pravne osebe ali fizične osebe, ki dohodek svoje kmetijske dejavnosti ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma normiranih odhodkov, se ne vključujejo v to polje.

Polje 103 ni vnosno v primeru izplačil kmetijskih subvencij agrarnim skupnostim, pašnim skupnostim ali planinam.

V polje 104 pa se vpiše del zneska iz polja 101, ki se nanaša na izplačane dohodke, od

katerih se v skladu z 2. točko drugega odstavka 129. člena ZDoh-2 predhodna akontacija dohodnine izračuna po stopnji 0 %, če je posamezno izplačilo enako ali manjše od 200 eurov. Kot izplačilo se šteje vsota dohodkov, ki pripadajo članom posamezne skupnosti, ki so zavezanci za dohodnino po III. 4. poglavju ZDoh-2 (ugotavljajo davčno osnovo od kmetijskih subvencij na podlagi katastrskega dohodka).

Glede na to, da se podaljšuje prehodno obdobje za ugodnejšo obravnavo kmetijskih subvencij še za leto 2013, se v polje 107 vpiše davčna osnova v višini 50 % izplačanega dohodka. V polje 107 se ne vključuje dohodek iz polja 104.

V polje 201 se vpiše znesek predhodne akontacije dohodnine (davčnega odtegljaja), ki se izračuna, odtegne in plača po stopnji 10 % od davčne osnove, če je posamezno izplačilo večje od 200 eurov. Predhodno akontacijo dohodnine, izračunano v polju A201, se plača na Prehodni davčni podračun – proračun države, Gregorčičeva 20, 1000 Ljubljana, št. 0110 0888 1000 030, sklic 19 DŠ-40002.

Če je kmetijska subvencija izplačana agrarni skupnosti, skupnemu pašniku ali planini, je izplačevalec kmetijske subvencije dolžan na individualnem REK obrazcu v polje A001 vpisati davčno številko agrarne skupnosti, pašne skupnosti oziroma planine. Pri tem opozarjamo, da se v polju A001 ne vpisuje davčne številke posameznih članov skupnosti. V primeru, da skupnost nima davčne številke, se v letu 2013 izjemoma omogoča, da izplačevalec v polje A002 vpiše KMG-MID* številko te skupnosti.

V polje A003 pa se vpiše naziv agrarne skupnosti, pašne skupnosti ali planine.

Pri izpolnjevanju podatkov v individualnem delu REK-2 obrazca, se v polje A051 – vrsta dohodka vpiše vrsta dohodka glede na to, komu dohodek pripada:

- 3201 Subvencije – če je kmetijska subvencija namenjena pašni skupnosti ali planini,
- 3202 Subvencije – če je kmetijska subvencija namenjena agrarni skupnosti.

V polje A052 izplačevalec kmetijskih subvencij vpiše znesek izplačanega dohodka, ki pripada članom skupnosti, ki so zavezanci za dohodnino po III. 4. poglavju ZDoh-2 (ugotavljajo davčno osnovo od kmetijskih subvencij na podlagi katastrskega dohodka). Pri tem se vpiše celotni znesek in ne samo davčna osnova (50 % izplačanega dohodka).

** KMG-MID je številka kmetijskega gospodarstva, ki jo dodeli pristojna Upravna enota in je sestavljena iz 9 numeričnih znakov.*